



# Varför tillåter Gud lidande?

Genom historien har denna fråga plågat mänskligheten. Den allmänna hållningen är att om det fanns en alldeles utmärkt, allsvetande, allsmäktig Gud, så skulle det inte finnas något ont eller lidande i världen – död, sjukdom, ålderdom, jordbävningar, vulkanutbrott och svält skulle inte råda i livets ekvation.

När man tar sig an frågan står det klart att ovanstående uttalandet antar följande utgångspunkter:

1. En god Gud som är allsmäktig finns
2. Ont existerar

Därför existerar inte en god Gud som är allsmäktig

Dock antar slutsatserna några ytterligare dolda utgångspunkter som inte direkt nämns. Till exempel förutsätts det att:

1. Om Gud är allsmäktig, då kan Han skapa vilken värld han än vill –

Till exempel, en värld där alla människor alltid gör det rätta och inte faller in i det onda eller lidande. Detta skulle emellertid innebära att Gud skulle beröva oss frihet att välja och tvång är inte en egenskap som Gud ålägger på människor.

2. Om Gud är god, så föredrar Han en värld utan ondska.

De två ovanstående dolda utgångspunkterna antar ett väldigt kristen perspektiv på Gud (dvs. en som är bara god och allsmäktig), dels att Gud inte har någon anledning att tillåta ondska och lidande i världen.

## Guds egenskaper

Muslimerna tror inte på att Gud är bara God och Allsmäktig. "Ibland ser vi en manifestation av den gudomliga skönhet, nåd och förlåtelse och ibland ser vi en manifestation på den gudomliga stränghet och vrede. Detta är en av de stora skillnaderna mellan den Islamiska förståelsen och till exempel den kristna förståelsen. Kristna kommer att säga 'Gud är kärlek' och kommer då att ha problem med att förklara ondskan i världen. Muslimerna säger att Allah är den Mest Vålgörande, Mest Barmhärtige, Mest Kärleksfull



och dessa attributer dominerar. Och i slutet, när gott och ont skiljs åt kommer vi att se barmhärtighet dominera över vrede. Men Allah är också Den Överväldige, Hämnaren, Domaren – Muslimer tror att världen är det oändligt subtila samspelet av 99 namn som innefattar namn av stränghet, liksom namn av skönhet” [1]

Profeten (frid vare med honom) sade:

*“Hur fantastiskt är inte fallet för den troende, det är bra för honom i allt, och denna egenskap är uteslutande för honom endast. Om han upplever något trevligt, är han tacksam, och det är bra för honom, och om han stöter på några motgångar, är han tålmodig, och det är bra för honom “.*

### Varför Gud kan tillåta ondska och lidande i världen

Skeptikerna kan fokusera på de negativa aspekterna av saker, och hävda att ondska och lidande inte har något syfte att tjäna som helst.

Muslimer tror på att Gud skapade oss för ett test. I en vers i Koranen, säger Allah: *“Han som har skapat döden och livet för att sätta er på prov [och låta er visa] vem av er som i sitt handlande är den bäste. Han är den Mäktige, Den som ständigt förlåter.”* [2]

I vissa religioner, anses en persons goda status i världen som en indikation på att Gud är nöjd med dem. Så till exempel om någon har ett bra jobb eller ett fint hus så är slutsatsen som görs att Gud älskar dem. Men i islam är hälsa, rikedom, fattigdom, sjukdom etc. inte tecken på framgång eller misslyckande, utan de är ett sätt att pröva den enskilde för att avgöra deras respons i en särskild situation. Men även när man står inför svårigheter i livet, sade profeten (frid vare med honom): *“Ingen katastrof drabbar en muslim, men att Allah sonar några av hans synder på grund av det, även om det vore ett stick från en tagg.”*

Generellt sett är något ont och lidandet i livet undantag och inte regerande. Sjukdom är relativt kortlivad i jämförelse med god hälsa, så som jordbävningar är i jämförelse med jordens ålder. Dessutom, bara för att vår intellektuella förmåga är begränsad och vi inte kan bedöma vad visdomen är, betyder det inte att det inte finns en. Till exempel i vissa fall resulterar sjukdom i uppbyggnad av immunitet, jordbävningar lindrar det instängda trycket i jorden, vulkaner spyr ut mineraler som resulterar i rika grogrunder för jordbruket. Det finns en uråldrig visdom som säger “ut ur ormgiftet kommer motgiftet” [3] Hur kan man annars förstå det goda utan att ha upplevt svårigheter som en jämförelse? Skulle det vara möjligt att



uppskatta en god hälsa om sjukdom inte förekommit?

“Det sägs att det onda i världen är som de skuggade utrymmena i en målning, om du kommer nära det ser du dessa som fel, men om du ritar upp till ett avstånd kommer du att upptäcka att de skuggade områdena är nödvändiga för att uppfylla en estetisk funktion i konstverket. ” [4]

Historien om Khidr (i Koranen Kapitel 18 vers 64-82) är en värtalig redogörelse för hur Guds vishet, oavsett förståelse eller inte har positiva effekter för mänskligheten.

”[Moses] sade: “Detta är just den plats Vi söker!” Och så vände de tillbaka samma väg som de kom och fann en av Våra tjänare som Vi hade visat Vår nåd och låtit få del av något av Vår egen kunskap. Moses sade till honom: “Får jag följa dig så att du kan lära mig något av allt det som du har fått veta om rätt och orätt?” Den vise mannen] svarade: “Du kommer inte att ha tålamod med mig! Skulle du kunna stå ut med det som ligger utanför din erfarenhet?” [Moses] svarade: “Om Gud vill, skall du få se att jag har tålamod; och jag skall lyda dig i allt.” [Den vise] sade: “Nåväl! Om du vill följa mig får du inte fråga mig om något [som jag företar mig] förrän jag [själv] för det på tal med dig.” Så började de sin vandring och [kom till en strand där] de steg i en båt; och [den vise mannen] gjorde ett hål i den [och Moses] utropade: “Har du gjort ett hål i den för att de som går ombord skall drunkna? Du har sannerligen gjort något oerhört!” Han svarade: ”Jag sa ju att du aldrig skulle ha tålamod med mig!” [Moses] sade: “Förlåt att jag glömde det och var inte för sträng mot mig!” Och de vandrade vidare till dess de mötte en ung man och [den vise] dödade honom, [varpå Moses] utropade: “Har du berövat en oskyldig människa livet, som inte gjort orätt mot någon annan? Du har sannerligen begått en oerhörd handling!” Han svarade: ”Jag sa ju att du aldrig skulle ha tålamod med mig!” [Moses] sade: “Om jag hädanefter skulle fråga dig om något, låt mig då inte stanna i ditt sällskap; hela skulden för detta skulle då falla på mig!”

Och de vandrade vidare tills de kom till en by och bad dess invånare om mat, men de visade sig ogästvänliga. Sedan fann de en mur som hotade att störta samman och som [den vise mannen] byggde upp. [Och Moses] utropade: “Hade du velat kunde du säkert ha fått ersättning för detta.” [Den vise mannen]



sade: "Här skiljs våra vägar. Men jag skall låta dig veta den rätta innebörden av det som du inte kunde bevittna [stillatigande]. Vad båten beträffar tillhörde den några fattiga män som hämtade sitt levebröd ur havet, och jag ville göra åverkan på den därför att de hotades av en kung, som med våld bemäktigade sig alla båtar han kunde få tag i. Med den unge mannen förhöll det sig så att hans föräldrar var troende, och vi hade all anledning att befara att han på grund av sin våldsamma framfart och sin gudlöshet skulle bli en tung börda för dem; vi hoppades därför att deras Herre i hans ställe skulle ge dem [en son] med bättre karaktär och som gav dem mera kärlek än han. Och vad muren beträffar tillhörde den två faderlösa ungdomar i byn och under den låg en skatt begravnen som var deras egendom. Deras far hade varit en rättrådig man och det var din Herres vilja att de, när de uppnått vuxen ålder, som en nåd från Honom skulle få gräva upp denna skatt. Ingenting av detta har jag gjort av egen drift. Där ser du innebörden av det som du inte [stillatigande] kunde bevittna."

Upplevd ondska eller lidande möjliggör också för andra ordningens gott. Till exempel om det inte fanns några svältande människor hur skulle vi kunna visa vår generösitet? Likaså efter tsunamin, var mänskligheten som sitt allra bästa och visade generösitet och stöd genom att skicka in medicinsk hjälp, mat, pengar etc. Därmed möjliggjorde en negativ händelse för det positiva att manifesteras. När det gäller tsunamin, för dem som förlorat sina liv, även om detta kan verka orättvist är det för att vi bedömer det negativa och positiva baserat på denna världen, och försummar det efterkommande livet. Det är möjligt att en person kan bli belönad med något mycket större än motgångarna som de upplevt i denna värld.

Lidanden kan också hjälpa individer att återgå till lydnad av Gud. I många fall att återvända till Allah och ha full tillit till honom öppnar upp dörrar som man aldrig kunnat ana. En intressant historia är den av musikern Cat Stevens. "Stevens hade varit och simmat vid Jerry Moss hus, hans amerikanska skivbolagschef vid Malibu Beach och efter en halvtimme kunde han knappt hålla sig flytande i farliga strömmar i Stilla havet. Han försökte simma till land, men havet var för starkt. Han insåg att han skulle drunkna, och han ropade till Gud. Mirakulöst vände tidvattnet snabbt, en plötslig våg lyfte honom och han simmade lätt tillbaka till land.

Hans inre tro visade sig ytterligare när hans äldre bror David gav honom



ett exemplar av Koranen. Det gav nyckeln till de svar han hade letat efter: Det var det tidlösa meddelandets art, sade han, alla orden tycktes märkligt bekant men ändå så olikt allt jag någonsin läst förut. Privat började Stevens tillämpa islams andliga värderingar till sitt eget liv: han började be direkt till Gud och gradvis minska drickandet, klubbar och fester. Han drog sig tillbaka från musikbranschen och slutligen omfamnade islam i 1977, och ändrade sitt namn till Yusuf Islam. " [5]

### **Förekomst av omotiverad/ren ondska?**

Muslimerna anser att det onda finns, men inte omotiverad eller ren ondska, eftersom detta bygger på mänsklig subjektivitet. Föreläsaren av onskans problem står inför ett dilemma eftersom Gud behövs som en rationell grund för objektivt gott och ont. Utan Gud är dessa termer relativa eftersom det inte finns någon begreppsmässig ankare, (bortsett från Gud själv) som övervinner frågan om mänsklig subjektivitet. Så det kan hävdas att:

1. Om Gud inte fanns, då skulle objektiva moraliska värden inte existera

2. Ondska existerar

Därför finns objektiva moraliska värden, alltså Gud existerar.

I avsaknad av Gud, finns det bara två möjliga alternativ – sociala trycket och evolution. Men båda dessa alternativ hävdar att vår moral är beroende av biologiska och sociala förändringar. Därför kan moral inte vara bindande. Alltså, utan Gud finns ingen objektiv grund för moral. Så som svar till ateisten, Kan muslimen eller teisten fråga:

**“Hur kan ateisten formulera ett argument mot Guds existens när Gud behövs som en objektiv grund för formuleringen av argumentet i första hand?”**

### **Slutsats**

Ett antal svar på upplevda onskans problem har diskuterats här. Ytterst avsaknad av ondska eller lidande skulle peka mot absolut perfektion – men detta är något som är reserverat för Gud. Livet på jorden kan aldrig vara ett felfritt paradiset – detta tillstånd kan endast intjänas av dem som klarar testet i denna världsliga existens.

Referenser:



## Varför tillåter Gud lidande?

- 1 Islamisk Teologi vs Ondskans problem. Av Abdal Hakim Murad
2. Koranen- Kapitel 67 vers 2
3. Dialog med en Ateist – Dr Mostafa Mahmoud
4. Ibid
5. Yusuf Islams biografi <https://www.yusufislam.com/biography/>